

ترمیم آرتروسکوپیک پارگی‌های وسیع و بزرگ روتاتور کاف

* دکتر حمیدرضا اصلاحی، ** دکتر مهدی ابوی مهریزی، *** دکтор امین کریمی، *** دکتر زهره زعفرانی
«دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی»

خلاصه

پیش‌زمینه: عضلات روتاتور کاف به عنوان جزء اصلی عملکرد شانه محسوب می‌شود و پارگی آنها اختلال شایع در عملکرد شانه و علت شایع درد شانه می‌باشد. هدف این تحقیق ارزیابی نتایج ترمیم آرت و سکوی بیک با رارگ‌ها، پرگی و وسیع و تأثیر کاف در سگکی، که تا حدودی به داد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه ۵۱ بیمار (۴۱ مرد و ۱۰ زن) با میانگین سنی ۴۹ سال (۳۸-۶۲ سال) که طی سه سال در دو بیمارستان شهر تهران پارگی بزرگ یا وسیع روتاتورکاف داشتند و با روش آرتروسوکوپیک قابل ترمیم بودند، انتخاب شدند. ۱۰ بیمار تحقیق را ترک کردند و از بررسی حذف شدند و ۴۱ بیمار مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها: بیست و هشت بیمار پارگی بزرگ و ۱۳ بیمار پارگی وسیع داشتند. میانگین زمان پیگیری پس از عمل ۲۵ ماه (۴۸-۱۲ ماه) بود. براساس درجه‌بندی شانه دانشگاه کالیفرنیا - لوس آنجلس (University of California at Los Angeles Shoulder Scale-UCLA)، ۸۸٪ بیماران نتیجه نهایی خوب یا عالی داشتند. اگرچه ۵ بیمار براساس درجه‌بندی UCLA شکست درمان داشتند، ۹۸٪ بیماران از نتیجه عمل راضی بودند. فقط یک بیمار تحت عمل جراحی مجدد ترمیم روتاتور کاف قرار گرفت. مقایسه نتیجه نهایی پارگی وسیع با کل گروه، تفاوت قابل ملاحظه‌ای را نشان نداد؛ اگرچه تمام نمرات UCLA

نتیجه گیری: ترمیم آرتروسکوپیک پارگی های وسیع و بزرگ روتاتور کاف نتایج خوب یا عالی قابل مقایسه با نتایج حاصل از ترمیم این پارگی ها به روش باز ایجاد می کند.

واژه‌های کلیدی: روتاتور کاف، آرتروسکوپی، شانه

دريافت مقاله: ۵ ماه قبل از چاپ؛ مراحل اصلاح و بازنگری: ۳ بار؛ پذيرش مقاله: ۲ ماه قبل از چاپ

Arthroscopic Repair of Large and Massive Rotator Cuff Tears

*Hamid Reza Aslani, MD; **Mehdi Abooei Mehrizi, MD; **Amin Karimi, MD; ***Zohreh Zaferani, MD

Abstract

Background: Rotator cuff muscles are the milestone of shoulder function. Tear of the rotator cuff could result in shoulder pain and deterioration of the function. The purpose of this study was to evaluate the outcome of arthroscopically repaired large and massive rotator cuff tears in short term.

Methods: Fifty one consecutive patients (41 males, 10 females) with average age of 49 years old (38-62 y/o) who had arthroscopically repairable large or massive tears during a 3 year period in two hospitals in Tehran were included in the study. Ten of these patients were lost to follow-up and were excluded from the study. The remaining 41 were the focus of this study.

Results: 28 patients had large tears and 13 had massive tears. Follow-up averaged 25 months (range, 12 to 48 months). Based on the University of California Los Angeles shoulder rating (UCLA), 88% of patients had good or excellent outcomes. Although 5 patients were considered failures based on the UCLA score, 98% of patients were satisfied with the result. Only 1 of these failures underwent a second operation for revision repair. There was no significant difference in final scores when comparing the massive tears with the entire group. The preoperative scores however for massive tears were lower than the large tears.

Conclusion: Arthroscopic management of large and massive rotator cuff tears results in good or excellent outcomes comparable to reported outcomes following open repair.

Keywords: Rotator cuff; Arthroscopy; Shoulder

Received: 5 months before printing ; Accepted: 2 months before printing

*Orthopaedic Surgeon, Orthopaedic Department, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IRAN.

****Resident of Orthopaedic Surgery, Orthopaedic Department, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IRAN.**

***General Practitioner, Researcher, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, IRAN.

Corresponding author: Hamid Reza Aslani, MD
Taleghani Hospital, Orthopaedic unit, Tehran, Iran
E-mail: hraslani@yahoo.com

ترمیم آرتروسکوپیک پارگی‌های وسیع و بزرگ

بیمارانی با پارگی بزرگ یا وسیع روتاتورکاف که تماماً به روش آرتروسکوپیک ترمیم شده و حداقل ۱۲ ماه از عمل جراحی آنها می‌گذشت، وارد مطالعه شدند. ده بیمار که قبل از یک سال، پیگیری پس از عمل جراحی را قطع کرده بودند، از بررسی کنار گذاشته شدند. ۴۱ بیمار دیگر در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند.

ترمیم پذیری آرتروسکوپیک با توانایی در متحرک‌سازی مناسب عضلات کاف تا توبروزیته هموروس و کفایت بافت برای کنار هم قرار گرفتن با بخیه تعیین می‌گردد. در این مطالعه برای تمام بیماران، دیستال کلاویکل به صورت روتین برداشته شد تا منع احتمالی ثانویه درد از بین برود. درمان غیرجراحی شامل حداقل یک ماه فیزیوتراپی (عمدتاً ۳ تا ۶ ماه)، تزریق ساب‌اکرومیال استروپید، داروهای ضدالتهابی و تلاش برای کنترل علایم با تغییر فعالیت‌ها انجام شده بود.

اندیکاسیون‌های جراحی شامل شکست درمان غیرجراحی، ادامه درد و اختلال در عملکرد در نظر گرفته شد. از درجه‌بندی تغییریافته شانه دانشگاه کالیفرنیا - لوس‌آنجلس (UCLA)^{(۳) (۴)} جهت بررسی درد، عملکرد، دامنه حرکت و قدرت قبل و بعد از عمل استفاده شد. حداکثر امتیاز در این درجه‌بندی ۳۵ می‌باشد و میزان رضایت بیماران در چهار گروه عالی (۳۴-۳۵)، خوب (۲۸-۳۳)، نسبتاً خوب (۲۱-۲۷) و بد (۰-۲۰) در نظر گرفته می‌شود. دو گروه خوب و عالی نشان‌دهنده رضایت و عمل جراحی موفق می‌باشد. رضایت‌مندی بیماران به طور جداگانه با پرسیدن رضایت یا عدم رضایت آنان از عمل جراحی نیز بررسی شد. اطلاعات جمع‌آوری شده، با استفاده از آزمون پارامتری t برای گروه‌های همتا^۵ بررسی شدند. تجزیه و تحلیل آماری با نرم‌افزار آماری SPSS انجام شد. در این بررسی سطح اطمینان ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

در ۳۱ بیمار اندام غالب درگیری داشت. متوسط دوره زمانی وجود علایم قبل از جراحی ۱۰ ماه (بین ۱ تا ۶۰ ماه) بود؛^۳ بیمار در طی یک ماه اول پس از شروع علایم عمل شدند که دارای پارگی مزمن بودند.

مقدمه

عضلات روتاتورکاف به عنوان یکی از اجزای اصلی عملکرد شانه شناخته می‌شود و پارگی آنها یک اختلال شایع در عملکرد شانه و علت شایع درد شانه می‌باشد. «کادمن»^۱ برای اولین بار در سال ۱۹۱۱ پارگی عضلات روتاتورکاف با ضخامت کامل را ترمیم نمود. نقطه‌نظرهای مختلفی درباره درمان جراحی یا غیرجراحی این ضایعه بهویژه در مورد درمان مناسب پارگی‌های بزرگ و وسیع روتاتورکاف وجود دارد.

برخی از جراحان بر این باورند که آرتروسکوپی در پارگی‌های بزرگ روتاتورکاف کتراندیکاسیون دارد و روش جراحی باز را ترجیح می‌دهند.^(۱) عواملی مانند دشوار بودن شناسایی نوع پارگی و به دست آوردن متحرک‌سازی^۲ کافی باعث این تفکر شده است. افراد دیگر دریافتند که مزمن و متحرک بودن پارگی عوامل مهمی هستند و برای ترمیم می‌توان از روش آرتروسکوپی استفاده نمود. هرچند برخی دیریدمان و دکمپرسیون ساده را برای درمان پارگی‌های بزرگ و وسیع ترجیح می‌دهند.^(۲)

هدف این مطالعه، بررسی نتایج ترمیم پارگی‌های بزرگ و وسیع روتاتورکاف به روش آرتروسکوپی بود.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه گذشته‌نگر ۵۱ بیمار (۴۱ مرد و ۱۰ زن) با میانگین سنی ۴۹ سال (۳۸-۶۲ سال) که تحت ترمیم آرتروسکوپیک پارگی‌های بزرگ و وسیع روتاتورکاف قرار گرفته بودند به صورت متوالی شناسایی شدند.

پارگی‌های روتاتورکاف ۳ تا ۵ سانتی‌متر در دو جهت (حداقل ۳ سانتی‌متر طول و پهنا) با جمع‌شدگی^۳، حداقل تا سطح گلنویید دچار عارضه، به عنوان پارگی‌های بزرگ؛ و پارگی‌های بیش از ۵ سانتی‌متر در دو جهت به عنوان پارگی‌های وسیع تعریف شدند.

1. Codman
2. Mobilization
3. Retraction

4. Modified-University of California at Los Angeles (UCLA) Shoulder Scale
5. Paired t-test

بهترین روش ترمیم از نظر ما ترکیب پوشش حاشیه‌ای با بخیه یا قلاب و بخیه‌های بهم رساننده می‌باشد. ابتدا یک یا تعداد بیشتری بخیه همگرا در لبه آزاد شده پارگی می‌زنیم و پس از آن یک یا تعداد بیشتری بخیه با قلاب خارج به شیار استخوانی ایجاد شده می‌شود تا عضلات کاف به داخل استخوان بخیه و ترمیم گردد. اگر آزادسازی کافی تاندون انجام و نوع پارگی شناسایی شود، توانایی ترمیم آناتومیک در اغلب موارد وجود دارد (شکل ۴).

شکل ۲. متحرک‌سازی پارگی وسیع روتاتورکاف

شکل ۱. پارگی وسیع

شکل ۴. ترمیم پارگی روتاتورکاف

شکل ۳. آزادسازی پارگی روتاتورکاف

یافته‌ها

در پیگیری بعد از عمل با میانگین زمانی ۲۵ ماه (۱۲ تا ۴۸ ماه)، ۳۶ بیمار (۸۸٪) براساس درجه‌بندی UCLA تغییر یافتند نتایج خوب یا عالی داشتند. میانگین امتیاز UCLA قبل از عمل $15/3$ (۵-۲۴) بود که به $32/4$ پس از عمل رسید. نمره درد از $4/18$ به $8/6$ (به مفهوم درد مختصر یا اتفاقی در بیشتر بیماران)، عملکرد از $5/22$ به $4/24$ ، حرکت «بلند کردن دست به طرف جلو»^۱ از $2/8$ به $4/76$ (۸۱ درجه متوسط افزایش)، قدرت بلند کردن از جلو از $2/84$ به

تمام بیماران در این مطالعه پارگی بزرگ یا وسیع روتاتورکاف داشتند که به روش آرتروسکوپیک ترمیم شدند. روش مناسب ترمیم پارگی حین عمل جراحی مشخص شد. ۳۷ پارگی، به عقب رفتگی به سمت مدیال و جابه‌جایی به سمت جلو و پشت تاندون‌های روتاتورکاف داشتند که با ترکیبی از بخیه با قلاب در توپروزیته بزرگ و بخیه‌های به هم رساننده درمان شدند. سه بیمار پارگی به صورت شکاف در سطح کرونال با جابه‌جایی به سمت پشت تاندون‌ها داشتند که با روش بخیه‌های بهم رساننده و با نزدیک کردن قسمت جلویی و پشتی عضلات کاف به یکدیگر و به توپروزیته، ترمیم شدند. پس از عمل، برای بیماران ۸ هفته دست‌آوریز داده شد و بعد از هفته دوم به منظور پیشگیری از خشکی مفصل، بیماران روزانه ۲۰ بار حرکات غیرفعال را در منزل انجام دادند.

تکنیک جراحی

تکنیک جراحی شامل آرتروسکوپی تشخیصی داخل مفصل گلنوهومرال برای تشخیص و درمان اختلالات همزمان داخل مفصلی می‌باشد که پس از آن آرتروسکوپ وارد فضای ساب اکرومیال شده و با اضافه کردن ورودی خارجی، فضای ساب اکرومیال برای به وجود آوردن دید کافی و مشاهده پارگی عضلات کاف و آناتومی اکرومیال دو برابر می‌گردد (شکل ۱). پارگی عضلات از پشت به‌وسیله ورودی خارجی مشاهده می‌گردد. ابتدا بر روی متحرک‌سازی عضلات برای ایجاد امکان ترمیم پارگی کار می‌شود (شکل ۲). با استفاده از دستگاه تراش، عضلات کاف در سطح کپسولی آزاد می‌شوند. در عین حال مراقبت از ساختمندانهای بین تاندون بای‌سپس و لبروم برای عدم آسیب‌زدن به آنها لازم است. در این مرحله چسبندگی به خار اسکاپولار نیز آزاد می‌شود. در مرحله بعد عضلات کاف را در سطح بورسال آزاد می‌کنیم که شامل آزادسازی رباط کوراکواکرومیال می‌شود (شکل ۳). یک شیار استخوانی در توپروزیته بزرگ، درست در خار غضروف مفصلی ایجاد می‌کنیم. در مرحله بعد دکمپرسیون ساب اکرومیال و پس از آن خارج‌سازی انتهای خارجی ترقوه انجام می‌شود. عمدۀ پارگی‌های بزرگ و وسیع شبیه به هلال بودند که جدا شدگی، به عقب رفتگی و نیز شکاف در سطح کرونال در عضلات روتاتورکاف داشتند.

1. Forward flexion

ترمیم آرتروسکوپیک پارگی‌های وسیع و بزرگ

دشواری در بستن نقص‌های ساختمانی بزرگ باعث شده که برخی از جراحان این پارگی‌ها را با دبریدمان و دکمپشن ساده بدون ترمیم درمان کنند^(۲). بررسی‌های اولیه بیش از ۸۰٪ موفقیت را با این روش درمانی (دبریدمان و دکمپشن) گزارش نمودند و بیماران پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در عملکرد و بهبود درد داشتند. با این وجود محققین این درمان را در بیماران انتخابی توصیه نمودند و براین باورند که ترمیم باز پارگی‌های معمول روتاتورکاف نباید نادیده گرفته شود. آنها تلاش برای متحرک‌سازی و آزادسازی و سپس ترمیم روتاتورکاف را توصیه نمودند و این درمان را تنها در پارگی‌هایی که واقعاً قابل ترمیم نمی‌باشد پیشنهاد کردند^(۲).

«مونت گومری»^(۱) و همکاران در یک بررسی گذشته‌نگر نتایج ترمیم پارگی‌های وسیع با دبریدمان را با درمان ترمیم شده مقایسه کردند^(۲) و نتایج بسیار بهتری در گروه ترمیم شده مشاهده نمودند. این یافته‌ها در پیگیری درازمدت (۶-۹ سال) نیز تایید شد که ۸۶٪ بیماران ترمیم شده در مقابل ۸٪ بیماران دبرید شده نتایج رضایت‌بخش داشتند و ۲۳ بیمار از ۲۵ نفر در گروه دبریدمان نیاز به عمل جراحی مجدد پیدا کردند^(۳). این یافته‌ها نشان می‌دهند که با گذشت زمان نتایج خوب ابتدایی دبریدمان در مقایسه با پارگی‌های ترمیم شده، کمتر خواهد بود. «بورکارت»^(۲) و همکاران علل بیومکانیک نتایج خوب دبریدمان در برخی از بیماران را در مقایسه با نتایج بد در سایرین بررسی نمودند. همچنین نتایج روش نوین ترمیم نسبی پارگی‌های وسیع را بررسی نمودند و اهمیت حفظ هم‌محوری قدرت ماهیچه‌ها^(۳) و سیستم «پل معلق شانه»^(۴) در انتقال نیرو در شانه را توضیح دادند. هدف از ترمیم نسبی به وجود آوردن روتاتورکاف با پارگی فانکشنال با ایجاد مکانیک طبیعی شانه است و پوشانیدن کامل سر هومروس برای رسیدن به این هدف الزامی نمی‌باشد. نتایج این نوع ترمیم در ۱۴ بیمار آنان بسیار عالی بود. علی‌رغم وجود نقص پس از عمل در عضلات روتاتورکاف به میزان میانگین ۱/۳ سانتی‌متر، بالا آوردن

۴/۸۶ (قدرت تقریباً طبیعی) افزایش یافت. این تغییرات همگی از لحاظ آماری معنی دار بودند ($p < 0.05$). بین بیماران با پارگی وسیع و پارگی بزرگ از لحاظ نتایج بعد از عمل تفاوت معنی دار وجود نداشت.

براساس درجه‌بندی UCLA، ۵ بیمار (۱۲٪) دچار شکست درمان شدند که شامل ۳ پارگی بزرگ و ۲ پارگی وسیع بود. چهل بیمار (۹۸٪) از نتیجه عمل جراحی رضایت داشتند. یک بیمار نیاز به عمل جراحی مجدد پیدا نمود. این بیمار ۲ ماه پس از عمل جراحی زمین خورده و دچار پارگی مجدد روتاتورکاف شده بود. پس از ترمیم مجدد آرتروسکوپیک در پیگیری انجام شده، با بازگشت عملکرد به صورت کامل و وجود درد تنها در هنگام انجام فعالیت‌های سنگین، نتیجه خوب داشت.

بحث

ترمیم پارگی‌های بزرگ و وسیع روتاتورکاف از دیر باز کار دشواری بوده است. تاندون‌ها دچار عقب‌کشیدگی می‌شوند و عضله تغییرات شبیه به بافت چربی می‌باشد. علی‌رغم تلاش‌های فراوان برخی از جراحان قادر به بستن نقص ساختمانی ایجاد شده در عضلات نمی‌باشند. برداشت معمول این است که نقص ساختمانی باقی‌مانده به‌طور مستقیم با نتایج ناموفق همراه است و برهمین اساس روش‌های مختلفی برای بستن آن ابداع گردید که شامل انتقال تاندون سالم عضله ساب اسکاپولاویس برای پوشاندن نقص فوقانی تاندون‌ها^(۴)، استفاده از بافت فاشیا به صورت آلوگرفت یا اتوگرفت^(۵)، ترمیم در محلی داخل‌تر از محل اتصال طبیعی تاندون‌ها^(۶)، انتقال تاندون عضله لاتیسموس دورسی^(۷) انتقال تاندون آزاد^(۸) و یا دبریدمان و دکمپشن ساده روتاتورکاف^(۲) می‌باشد. با این وجود بسیاری از محققین دریافتند که بستن کامل و غیرقابل نفوذ نقص ساختمانی موجود در عضلات جزء ضروری برای نتایج موفق حاصل از جراحی نمی‌باشد^(۹-۱۱) و علی‌رغم نتایج خوب پس از جراحی، بررسی‌های تصویربرداری وجود نقص در عضلات روتاتورکاف را نشان دادند.

1. Montgomery

2. Burkhardt

3. Forcecouples

4. Suspension bridge

با پیشرفت ابزار و روش آرتروسکوپی، تمایل زیادی برای ترمیم پارگی‌های وسیع با آرتروسکوپی به وجود آمد. در بسیاری از گزارش‌ها اندازه پارگی به عنوان اندیکاسیون ترمیم باز مطرح شده و اعتقاد برآن است که پارگی‌های بزرگ و وسیع با روش آرتروسکوپی قابل درمان نمی‌باشند و برای ترمیم آنها باید از روش باز استفاده گردد. با این وجود با افزایش تجربه جراحان در ترمیم آرتروسکوپیک و شناسایی مناسب نوع و طرح پارگی توسط آرتروسکوپ، تمایل برای ترمیم آرتروسکوپیک این پارگی‌ها افزایش یافته است. عوامل اصلی محدود کننده ترمیم پارگی از طریق آرتروسکوپی، مقدار عقب‌کشیدگی باقی‌مانده علی‌رغم حداکثر آزادسازی تاندون است. توانایی برای آزادسازی پارگی تا توبیروزیته یا برای برقراری هم‌محوری ماهیچه‌ها با ترمیم نسبی، تعیین کننده اصلی نتایج درمان است.

در بررسی حاضر، مثل بسیاری از مطالعات دیگر، ۸۸٪ بیماران نتایج خوب یا عالی داشتند. بدون توجه به اندازه پارگی، بیماران براساس نمره UCLA پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در عملکرد، قدرت و بهبود درد پس از عمل جراحی، و به‌طور میانگین ۹۱٪ افزایش در میزان بلند کردن دست به جلو داشتند. در تحقیق حاضر، برای بررسی وضعیت عضله ترمیم شده، تصویربرداری پس از جراحی انجام ندادیم، لیکن نمی‌توانیم در این باره توصیه ارائه نماییم. تنها می‌توانیم بر این نکته اشاره کنیم که در صد قابل توجهی از بیماران سوراخ‌های باقی‌مانده در عضله دارند که در عملکرد شانه تأثیرگذار نمی‌باشد.

در حال حاضر نظرات درباره درمان مناسب پارگی‌های کوچک و متوسط روتاتورکاف بسیار اندک است و بیشتر جراحان، در صورت شکست یک دوره درمان، با ترمیم غیرجراحی موافق هستند. اخیراً تمایل به ترمیم این نوع پارگی‌ها به‌وسیله آرتروسکوپی افزایش یافته و برخی نتایج بسیار موفقی با درمان ترکیبی آرتروسکوپ و برش کوچک به دست آورده‌اند. برخی دیگر نتایج موفق مشابه با استفاده از آرتروسکوپ به تنها بودست آورده‌اند که البته در بسیاری از این تحقیقات نتایج موفق مشابه برای درمان آرتروسکوپیک در پارگی‌های وسیع و بزرگ گزارش نشده است^(۱۴).

دست به میزان ۹۰٪ و قدرت به میزان ۲/۸ امتیاز در نمره دهی صفر تا ۵ افزایش یافت. امتیاز UCLA به‌طور میانگین از ۹/۸ قبل از عمل به ۲۷/۶ پس از عمل رسید. ۱۳ بیمار (۹٪) از نتیجه درمان رضایت داشتند. بنابراین آنان نتیجه گرفتند که وجود نقص ساختمانی باقی‌مانده در روتاتور کاف الزاماً در دنکار نمی‌باشد و محل این نقص ساختمانی تعیین کننده عملکرد روتاتور کاف است. پس با انتقال عضله و یا تاندون برای پر کردن نقص ساختمانی مخالفت نمودند زیرا تغییرات نامناسبی در مکانیک شانه ایجاد می‌کرد^(۱۱).

از این یافته‌ها در بیماران ما با پارگی وسیع استفاده گردید. علی‌رغم توانایی ما برای ترمیم کامل این پارگی‌ها اصراری برای ترمیم باستن کامل نقص نداشتیم. همانند گزارش بسیاری از محققین، بیشتر این بیماران با وجود نتیجه موفقیت‌آمیز، نقص باقی‌مانده در کاف دارند^(۹-۱۱).

تعداد اندکی تحقیق اختصاصاً نتایج ترمیم باز در پارگی‌های وسیع و بزرگ را گزارش کردند. عمدۀ پارگی‌ها بدون توجه به اندازه آنها در صورت آزادسازی مناسب قابل ترمیم بودند. «بیگلیانی»^۱ و همکاران گزارش نتایج ترمیم باز پارگی وسیع روتاتورکاف ۶۱ بیمار را ارائه نمودند. در این بررسی ۵۲ بیمار (۸۵٪) نتایج رضایت‌بخش داشتند^(۱).

«راکیتو»^۲ و همکاران نتایج ترمیم باز ۱۷ پارگی بزرگ و پارگی وسیع را بررسی نمودند و دریافتند که ۲۳ بیمار (۷۷٪) نتایج خوب یا عالی داشتند^(۱۲). «ملیلو»^۳ و همکاران در ۸۷٪ بیماران با ترمیم باز پارگی بزرگ یا وسیع روتاتورکاف، نتایج خوب یا عالی گزارش نمودند^(۷).

«بورکارت» و همکاران نتایج ترمیم پارگی وسیع روتاتورکاف به روش آرتروسکوپیک را در ۲۲ بیمار بررسی کردند و به‌طور میانگین ۵۳ درجه بهبود بلند کردن دست به جلو و ۱۷/۲ بهبود در امتیاز UCLA داشتند. بهبود بالینی در این بیماران ۸۸/۴٪ گزارش شد^(۱۳).

1. Bigliani
2. Rokito
3. Melillo

نتیجه‌گیری

این مطالعه نشان داد که پارگی‌های وسیع و بزرگ با آرتروسکوپی با موفقیت ترمیم نمود و به نتایج مشابه با روش ترمیم باز در این نوع پارگی‌ها دست یافت. همچنین دریافتیم که

References

- 1.** Bigliani LU, Cordasco FA, McIlveen SJ, Musso ES. Operative treatment of failed repairs of the rotator cuff. *J Bone Joint Surg Am.* 1992;74(10):1505-15.
- 2.** Montgomery T, Yerger B, Savoie III F. Management of rotator cuff tears: A comparison of arthroscopic debridement and surgical repair. *J Shoulder Elbow Surg.* 1994;3(2):70-8.
- 3.** Kirkley A, Griffin S, Dainty K. Scoring systems for the functional assessment of the shoulder. *Arthroscopy.* 2003; 19 (10):1109-20.
- 4.** Cofield RH. Subscapular muscle transposition for repair of chronic rotator cuff tears. *Surg Gynecol Obstet.* 1982;154(5):667-72.
- 5.** Neviaser JS, Neviaser RJ, Neviaser TJ. The repair of chronic massive ruptures of the rotator cuff of the shoulder by use of a freeze-dried rotator cuff. *J Bone Joint Surg Am.* 1978;60(5):681-4.
- 6.** Melillo AS, Savoie FH 3rd, Field LD. Massive rotator cuff tears: debridement versus repair. *Orthop Clin North Am.* 1997;28(1):117-24.
- 7.** Hawkins RJ, Misamore GW, Hobeika PE. Surgery for full-thickness rotator-cuff tears. *J Bone Joint Surg Am.* 1985;67(9):1349-55.
- 8.** Solonen KA, Vastamäki M. Reconstruction of the rotator cuff. *Int Orthop.* 1983;7(1):49-53.
- 9.** Calvert PT, Packer NP, Stoker DJ, Bayley JI, Kessel L. Arthrography of the shoulder after operative repair of the torn rotator cuff. *J Bone Joint Surg Br.* 1986;68(1): 147-50.
- 10.** Harryman DT 2nd, Mack LA, Wang KY, Jackins SE, Richardson ML, Matsen FA 3rd. Repairs of the rotator cuff. Correlation of functional results with integrity of the cuff. *J Bone Joint Surg Am.* 1991; 73 (7): 982-9.
- 11.** Burkhardt SS, Nottage WM, Ogilvie-Harris DJ, Kohn HS, Pachelli A. Partial repair of irreparable rotator cuff tears. *Arthroscopy.* 1994;10(4):363-70.
- 12.** Rokito AS, Cuomo F, Gallagher MA, Zuckerman JD. Long-term functional outcome of repair of large and massive chronic tears of the rotator cuff. *J Bone Joint Surg Am.* 1999;81(7):991-7.
- 13.** Burkhardt SS, Barth JR, Richards DP, Zlatkin MB, Larsen M. Arthroscopic repair of massive rotator cuff tears with stage 3 and 4 fatty degeneration. *Arthroscopy.* 2007; 23(4):347-54.
- 14.** Gartsman GM, Khan M, Hammerman SM. Arthroscopic repair of full-thickness tears of the rotator cuff. *J Bone Joint Surg Am.* 1998;80(6):832-40.